

LII DT posėdžio, įvykusio 2022 10 31 9.00-10.50 (nuotoliniu būdu), protokolas Nr. II-11

Posėdžio pirmininkas – T. Baranauskas, sekretorė – R. Laukaitytė.

Dalyviai: DT nariai T. Baranauskas, I. Ilarienė (dalyvavo 30 min. iš komandiruotės Berlyne), R. Laukaitytė, A. Svarauskas, V. Tumėnas; LII darbuotojai: sekretorė I. Stachovaitė, V. Žaltauskaitė, R. Banytė-Rowell, Ž. Šaknys, R. Šaknienė, V. Petronis, D. Vilimas, D. Svidinskaitė, V. Stravinskienė.

Darbotvarkė: a) svarstymas LII administracijos Darbo tarybai pateiktų dokumentų – 1) *Smurto ir priekabiavimo Lietuvos istorijos institute prevencijos politika* ir 2) *Lietuvos istorijos instituto galimo smurto ir priekabiavimo darbe atvejų nagrinėjimo komisijos darbo reglamentas*; b) klausimas dėl LII darbuotojų mokymų dėl smurto ir priekabiavimo politikos.

- a) T. Baranauskas pristatė savo pastabas LII administracijos pateiktų dokumentų projektams, su jomis DT nariai galėjo susipažinti anksčiau. Dokumentai pateikti DT jų patvirtinimo išvakarėse. Nuosekliai peržvelgtas dokumentų turinys ir diskutuota dėl abejones sukėlusių punktų redakcijos. I. Stachovaitė pristatė administracijos poziciją ir pateikė kai kuriuos paaiškinimus. Posėdžio pabaigoje T. Baranauskas sutiko parengti ir administracijai išsiųsti DT priimtą minėtų dokumentų redakciją (priedama žemiau). Į diskusiją įsitraukė ir kai kurie darbuotojai.
- b) Diskutuojant dėl mokymų būtinybės pastebėta, kad LII neturi visus darbuotojus ar jų daugumą talpinančios salės; pritarta nuomonei, kad darbuotojai su minėtais dokumentais turi būti supažindinami individualiai juos išsiuntinėjus.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Priedas:

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO DARBO TARYBOS
PASIŪLYMAI DĖL SMURTO IR PRIEKABIAVIMO LIETUVOS ISTORIJOS
INSTITUTE PREVENCIJOS POLITIKOS IR
GALIMO SMURTO IR PRIEKABIAVIMO DARBE ATVEJŲ NAGRINĖJIMO
KOMISIJOS DARBO REGLAMENTO

2022-10-31, Vilnius

Lietuvos istorijos instituto Darbo taryba, atsiliepdama į Instituto administracijos kvietimą pateikti pastabas dėl atnaujinto Lietuvos istorijos instituto vidaus tvarkos taisyklių, savo atvirame posėdyje š. m. spalio 31 d. apsvarsčiusi Smurto ir priekabiavimo Lietuvos istorijos institute prevencijos politikos ir LII galimo smurto ir priekabiavimo darbe atvejų nagrinėjimo komisijos darbo reglamento projektus, teikia šiuos pasiūlymus.

1. Dėl Smurto ir priekabiavimo Lietuvos istorijos institute prevencijos politikos:

5.1 punkte siūlome numatyti, kad atsakingas asmuo būtų LII galimo smurto ir priekabiavimo darbe atvejų nagrinėjimo komisijos pirmininkas.

5.9 punkte siūlome išbraukti iš fizinės prievartos apibrėžimo skliausteliuose pateiktus pavyzdžius („kumščiavimas, mušimas, spyrimas, įkandimas ir deginimas“), nes apibrėžimas yra pakankamai aiškus ir be jų, o jų akcentavimas sudaro įspūdį, kad būtent tai (pvz., kandžiojimas, deginimas) yra aktualiausia Institutui.

6.4 punkte po žodžio „pornografinių“ papildyti „žmogaus orumą žeminančių“.

6.5 punkte išbraukti „nebendravimas darbinėje veikloje“, kadangi neveikimas negali būti laikomas smurtu ar priekabiavimu, jį gali lemti užimtumas ar charakterio savybės (uždarumas), o galimas tokios rūšies veikimas yra įvardytas kitais šio punkto žodžiais (izoliavimas, atskyrimas).

8.2 punkte papildyti, kad darbuotojas turi žinoti ir kitas dokumente apibrėžtas sąvokas, t. y., kas laikoma fizine prievarta, priekabiavimu, psichologine prievarta.

8.3 punkte išbraukti išlygą „dėl ko jis gali nesugebėti tinkamai vykdyti savo funkcijų“, kadangi dokumente rūpinamasi žmogaus orumo gynimu, o ši išlyga sudaro prielaidas manyti, kad iš darbuotojo reikalaujama pagarbos kitam darbuotojui tik tiek, kiek nepagarba netrukdo darbinėms funkcijoms.

8.3.2 punkte prieš žodį „komplimentai“ įrašyti „nepageidaujami“.

8.3.5 punkte prieš frazę „vardų trumpiniai“ įrašyti „nepageidaujami“.

8.3.9 punkte prieš frazę „kalbėjimo tonas“ įrašyti „pašnekovui nepriimtinas“.

8.5 punkte išbraukti frazę „ar atsako nebuvimu“, nes atsako nebuvimas neparodo, kad tam tikras elgesys darbuotojui nepriimtinas. Negalima reikalauti atspėti nei žodžiu, nei veiksmu neišreikštą mintį.

8.6 punkte žodžius „neskatinti tokio elgesio pritariančia šypsena, juoku ar kitais tokį elgesį palaikančiais veiksmais“ performuluoti „neskatinti tokio elgesio jį palaikančiais žodžiais ar veiksmais“, t.y. atsisakyti šypsenos reglamentavimo, bet pridėti žodinių pritarimą.

10 punkte, kalbant, kad atsakingas asmuo informaciją apie skundą pateikia „tiesiogiai Instituto direktoriui ar jį vaduojančiam asmeniui“ papildyti galimą interesų konfliktą numatančia išlyga „bet ne tam asmeniui, kuris yra skundžiamas“.

12 punkte nuostatą kad komisijos pirmininku „gali būti paskirtas tik Instituto administracijos narys“ pakeisti į „gali būti paskirtas Instituto administracijos narys arba Instituto Etikos komiteto narys“.

15 punkte papildyti, pabaigoje pridedant maksimalų skundo pateikimo terminą „bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius“.

16 punkto gale prirašyti galimą interesų konfliktą numatantį sakinį: „Šio sprendimo negali priimti skundžiantis arba skundžiamas asmuo“.

2. Dėl LII galimo smurto ir priekabiavimo darbe atvejų nagrinėjimo komisijos darbo reglamento:

6 punkte padidinti komisijos narių skaičių iki 6, kad ją formuojantys padaliniai būtų atstovaujami po lygiai, t. y. siūlytų po 3 kandidatus (t.y. Etikos komitetas siūlytų irgi 3, o ne 2 kandidatus). (Dokumento formuluotė „Akademinės etikos komisija“ taisytina į „Instituto Etikos komitetas“, nes toks yra šios struktūros pavadinimas.) Taip pat, siekiant užtikrinti lygų atstovavimą ir pačioje komisijoje, punkto gale pridėti sakinį: „Komisijoje turi būti po 2 iš kiekvienos kandidatus siūlančios struktūros pasiūlytų kandidatų“.

7 punkte gale pridėti „arba Etikos komiteto narys“.

13 punkto nuostata, kad atvejo nagrinėjimas turi būti užbaigtas per 10 dienų reikia suderinti su Politikos nuostata (17 punktas), numatančia 1 mėnesio terminą.

14 punkte frazę „siūlymus dėl prevencinių priemonių“ keisti į „savo sprendimus ir siūlymus“. T. y. komisija direktoriui turi perduoti visus savo sprendimus ir siūlymus.

Taip pat 14 punkto pabaigoje įrašyti išlygą dėl galimo interesų konflikto: „Jei direktorius yra ginčo dalyvis (skundžiantis arba skundžiamas asmuo), siūlymai teikiami direktoriaus pavaduotojui.“

Siūlome pridėti 15 punktą, numatantį galimą interesų konfliktą komisijos narių tarpe ir jo sprendimą:

„15. Komisijos narys, kuris yra ginčo dalyvis (skundžiantis arba skundžiamas asmuo), nuo komisijos veiklos nusišalina. Jeigu nusišalinti turi 2 ar daugiau komisijos narių, direktoriaus įsakymu komisija tam kartui papildoma iš į komisiją nepatekusių kandidatų iki pilnos sudėties. Jei esamų kandidatų nepakanka, juos skirti prašoma Etikos komiteto.“

Patikslinti 17 punktą (čia ir toliau pagal nepakeistą projekto punktų numeraciją) patikslinti, vietoj „kurie turi būti svarstomi ir vykdomi“, įrašant: „kuri, juos apsvarsčiusi, jų pagrindu priima galutinį sprendimą, kuris turi būti vykdomas“.

19 punkte skliausteliuose įrašytą žodį „nuasmeninti“ pakeisti į „gali būti viešinami tik nuasmeninti“, nes dokumentai negali būti *saugomi* nuasmeninti. Archyve turi būti saugomi dokumentų originalai, o ne jų nuasmeninti pakaitalai.

3. Dėl darbuotojų mokymo smurto ir priekabiavimo prevencijos klausimais.

Darbo taryba rekomenduoja supažindinti LII darbuotojus su smurto ir priekabiavimo politika raštu, nerengiant specialių mokymų.

Lietuvos istorijos instituto Darbo tarybos pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Tomas Baranauskas

Regina Laukaitytė